

Kiadóhivatal:

Molnár-féle nyomdar.-t., Kaszinó
bazár.Az előfizetési pénzek és hirdetések
ide küldendők.

Hirdetések

Legutányosabb számítással, díj-
szabás szerint.

Megjelenik minden szombaton.

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség:
Bezerédj István-utca 5. szám.
Ide küldendők a lapot ér-
deklő összes közlemények.Előfizetés:
egész évre 10 kor., félévre 5 kor.,
negyedévre 2 kor. 50 fill.Néptanítóknak,
ha az előfizetést egész évre előre
beküldik, 5 kor.

TOLNAVÁRMEGYE TARSADALMI, KÖZIGAZGATÁSI ÉS KÖZGAZDASÁGI ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ HETILAP.

AZ ORSZÁGOS M. KIR. SELYEMTENYESZTÉSI FELÜGYELŐSEG HIVATALOS LAPJA.

Belmunkatárs: JANOSITS KÁROLY.

Felelős szerkesztő: BODNÁR ISTVÁN.

Egyes szám ára 20 fillér.

Made in Hungary.

Az egész esztendő pangását, sivársá-
gát egy kissé felélénkíti, a karácsonyt meg-
előző vásár. Ilyenkor a még olyan szorult
anyagi viszonyok közt élő embertársunk, ha
csak csekélységgel is, kedveskedni óhajt
hozzátartozóinak s még a legszegényebb
háztartásban is bizonyos kedves, meleg,
derős képet rajzol az a jó szívvvel adott
ajándék, ami majd odakerül a zöld fenyő
talapzatára, karácsonyi meglepetésül.

Sürgés-forgás, élénkség jellemzi ilyen-
kor a kereskedéseket s ha csupán pár napra
is, de felderül minden kereskedő arcza, a
szébb jövőben való reménykedés sugárzik
le róla.

Minden esztendőben, szinte program-
szerűleg felhangzik a karácsonyi vásárok
alkalmával, hogy nézzük meg azt, a mivel
szeretteinknek kedveskedni akarunk s mind-
azt, mit a hazai ipar előállítani képes,
ebből csakis magyar gyár, magyar kéz
ipartermékét fogadjuk el. Pártoljuk a honi
ipart! Különösen akkor, amikor az sem
anyagi, sem erkölcsi károsodásunkkal nem jár.

Igen ám, de hogyan ösmerjük meg mi
azt, hogy tulajdonképpen mi is készült ebben
a mi szegény hazánkban. Hiszen a jó gyárt-
mányok, már pedig mi csak ilyenekkel akar-
unk meglepetést szerezni, semmivel sem
különböztethetők meg a külföldi gyártmá-
nyoktól. Ez a nehéz, ez a fogas-kérdés.

Bezzeg a német, vagy angol, ha hazai
cikket akar vásárolni, csak megtekinti azt
s ime büszkén csillan a szemébe a felirat:
»Made in Germany« vagy »Made in England«.
S evvel már tisztában van, hogy saját ha-

zája iparát támogatja, amikor az ilyen fel-
riatu cikkeket vásárolja. A mi gyártmá-
nyainkon ezt bizony hiába keresnők. Meg
is kérdeztük egyik nagyobb játékaru gyá-
runkat, hogy miért nem könnyíti meg a
hazafias magyar vásárlók igyekezetét, miért
nem teszi gyártmányaira a »Made in Hungary«
Magyarországon készült büszke feliratát,
mire az szomorúan válaszolta:

— Kedves uraim, ha mi a gyártmá-
nyainkra ezt az igaz és szép jelszót reá-
tennők, a kutya sem vásárolná cikkeinket.
Hiszen a kereskedő csak úgy tud tudadni
rajta, hogy azt állítja róla, hogy külföldi
gyártmány. Pedig mondom, hogy sokkal
becsületesebb amannál, tetszetősebb is a
hasonló külföldinél. De hát mi már úgy va-
gyunk, hogy csakis az tetszik ami a kül-
földről jött.

Elbámulva, s szinte megrettenve hal-
lottam ezt a kemény szöveget s mikor az
után a kereskedőnél is érdeklődtünk, ott is
csak ezt a szomorú választ kaptuk.

Tehát a magyar gyártmány nem kell
nékünk magyaroknak, mert itthon készült,
mert magyar kéz segédletével jött létre,
magyar embernek ad kenyeret s a magyar
állam fenntartásához hozzájárul, szóval, mert
»Made in Hungary«.

Régi dolog, hogy azok a műveletlen,
barbár nemzetek, kiket a kultura csak na-
gyon felszínesen érintett, nem lévén kriti-
kájuk, mindazt, ami az elismert, művelt vi-
lágból jön, azonnal s minden bírálat nélkül
elfogadják, beveszik, azon hiszemből, hogy
annak feltétlenül jónok kell lennie. Az európai
kulturállamok, ezeket a lekicsinyelt s igen

kevésre becsült nemzeteket egy gyűjtőfo-
galom alá és pedig a Balkán államok
közé sorozzák, nem földrajzi fekvésnél
fogva, hanem az ő becsülésük szerinti
kulturájoknál. Ez a szomorú időszak, ha nem
is egészen, de nagyrészt elmúlt felettünk.
Lassan-lassan bebizonyítottuk, hogy művelt-
ségünk, művészetünk, irodalmunk s immár
gyár s kézi iparunk is a kulturállamokkal
sikeresen veszi fel a versenyt. S hova to-
vább meg is szerezzük a külföld előtt azt
a tiszteletet, melyet évezredek történelmünk
egymaga is megérdemelne.

De ha a »Made in Hungary« akadály
annak, hogy a hazai iparcikkek vevőkre
találjanak Magyarországon, akkor ezersze-
resen is megérdemeljük, hogy visszataszít-
sanak bennünket azon Balkán államok so-
rába, melyeknek lakói csakis annak kedvez-
nek, ami a külföldről jő.

A karácsonyi vásárok alkalmából fel-
szólítjuk a hazafias, igaz magyar polgáro-
kat, hogy eltekintve a honi ipar amúgy is
sanyaru sorsától, azokból a cikkekből, a
melyeket itthon is előállítanak, csakis a
magyar gyártmányt fogadják el s követel-
jék a kereskedőktől, hogy ők is a magyar
gyártmányt fogadják el s követeljék a kereske-
dőkötől, hogy a magyar gyártmányok azál-
tal iz megkülönböztethetők legyenek a kül-
földitől, hogy minden egyes darabján rajta
diszelegjen »Made in Hungary«, Magyar-
országon készült.

Ha mi nem támogatjuk a magyar ipart,
miért támogassa azt a külföld!?

Alkonyat.

A hűnyő nap, mint elfáradt gyerek
Végsőket pislant s már nyugodni tér,
Sűrű, sávos háló köntösét
Most erőlteti épp reá az — éj

Csend, köd, párák lég, sejtelmes homály,
Ábránd, vágy, álom szárnyat bontogat...
S én állok némán, nézek tétován.

Hűs szél csapott meg: Itt az — alkonyat!

BODNÁR ISTVÁN.

Mese egy kis szemtelen leányról.

Irta: Szabó Aurél.

I.

Az egész város meg volt győződve arról,
hogy a kis Linhart Edit a legneveletlenebb leá-
nyok egyike, akik csak az operettekben fordul-
nak elő és domborítanak a nadrágszerepekben.
Edit egy egész jelentéktelen kis szőke leány
lett volna különben, ha a hire, a rossz hire
nem veszi saszárnnyaira nevét. De hát a rossz
hir, kérem, kis városban a szélvész, a fény, a
villámosság szárnyain repül s a kis szellő, mely
alig fodroz a tő csendes sima tükrén egy két
habot, romboló orkánná fajul, mire Daróczyné
szalonját elhagyja.

Szó sincs róla, a kis Edit gyalázatosan
flörtölt különösen vadászhadnagyokkal és a hon-
védhuszár önkéntesekkel. A többi leány, a házas
nevelés áldozata, nem flörtölt, hanem csendesen
ültek magukban és szidták, szidták a kis Editet,
valjuk be nem éppen alaptalanul. Ennek dacára,
szokta volt mondani az ifju ügyvéd öblös hang-
ján, Edit divatban volt és rengeteg sokat táncolt,
többet mint bármelyik leány.

Az anyák — óh az anyák — szapulták
és elitették az anyját s bizonyos megvetéssel
nyilatkoztak Linhartnéről. Micsoda nevelést ad
az a leányának! Mert pénzük az nincsen nékiük,
arról mindenki meg volt belsejében győződve,
sőt maga Linhartné is. Ehhez a nevelési szisz-
témához csakugyan fért szó, de az ördög se
volt tisztában Linhartné taktikájával. Végered-
ményében keddi zsurjikon fogyott a legtöbb
tea és szendvics, hajnalig szólt a zongora és
tartott a boszton.

És Edittől féltek a barátai, egy-két me-
részebb leány, aki bátor volt barátokozni, a több-
ség fagyos volt hozzá, ami egy cseppet sem
sértette Editet. Mert Edit szemtelen kis ravasz
volt és legszívesebben csak fiatal asszonyokkal
barátkozott, akik már szakítottak a tudás fájáról.
Teljesen amerikai módon viselte magát:
barátkozott a fiukkal, evezett velük és semmi
prűdéria nem volt benne, az bizonyos, mert a
fiatal urakon a cipőn, rövid nadrágon, trikón és
sapkán kívül egyéb ruha nem volt s így Edit-
nek módjában állott a karok és lábak feszülő
izmaiban gyönyörködni. Ha ehhez hozzá tesszük

azt, hogy versenyt cigarettázott ezekkel a léha,
de kiűnő boszontáncos fiatal urakkal és oly
sikerrel tudta a kiűvott pezsgős poharat a sa-
rokba vágni, mint Pumpernickel főhadnagy, a
millió mézeskalácsos fia, körülbelül bemutattuk
Edit összes rossz tulajdonságait.

Voltak jók is benne? Ezt sohase kérdezte
senkise.

II.

Tehát a megdöbbenés moraja futott végig
a városon Edit eljegyzésének hírére. Daróczyné
péntekjein csak erről volt szó. Több anya abbéli
meggyőződését fejezte ki, hogy nem érdemes
becsületesen nevelni a leányokat, mert ime ez
a haszontalan Edit férjhez megy, pedig nincs
egy vörös krajcárja sem, a jóra való házas leá-
nyok meg otthon maradnak, pedig nincs semmi
igényük, dolgoznak, gazdasszonykodni is tudnak.

A fanyar aglegény, a közismert zsurhiéna,
az ő csendes filozófiájával jegyezte meg a ki-
rohanásra:

— Hja, nagyságos asszonyom, ilyen az
élet. Tele van fordulattal.

— Nem, ez nem lehet szerencsés házasa-
ság. Ez a könnyelmű és garázda Sándor csa-
lódni fog ebben a kis haszontalanban és tönkre-
megy. De igazán mi is van ezen a leányon?

— Én láttam a fürdőben — szólt meg
egy éles hang — és mondhatom, semmi.

— Óh, szólt a fanyar ur szomorúan, ami
nincs, az megjöhet...

— Bizony maga is megnősülhetne, látja
Sándor mily merészen belevágott, szólt Daróczyné.

Helyreigazítás.

A „Közérdek” 50-dik számában, a Schäfer Mihály kistormási tanító féltázados tanítói jubileuma lefolyását közlő cikk írója, felháborodásának ad kifejezést a felett, hogy a jubileum alkalmával az egyházmegye részéről senki sem jelent meg.

Alulírott, mint az egyházmegye tanügyi esperese erre a következőket kénytelen válaszolni:

A Kistormáson lefolyt jubileum, a mint annak rendezése mutatja, teljesen magán jellegű volt. Több vidéki tanító december 9-én Schäfer Mihály üdvözlése czéjából jubileumi ünnepélyt rendezett, s erre a vidéki társadalom tagjait, ezek között a lelkészeket és tanítókat meghívta, hasonlóképen a síóvidéki ev. tanítóegyesület elnökét is. Ez utóbbi, néhány nappal az ünnepély előtt, a mozgalomról értesítette alulírottat is, a ki előtt ismeretes Schäfer Mihálynak az egyházi élet és a tanügy terén kifejtett közhasznú, áldásos munkássága, ki erről megemlékezve levélben üdvözölte is a jubilánst.

Az ünnepélyen jelen voltakolt nyert értesülés szerint hasznos módon járt el az egyházmegye főesperese is. Ezzel az egyházmegyei főhatóság leróta a szeretet kötelességét.

Az ünnepély annyira magán jellegű lévén, hogy a kistormási ev. egyházközség is csak az utolsó időben szólítottatott fel az ünnepélyen való részvételre, nem okozhatott tehát felháborodást azon körülmény, hogy az egyházmegye személyesen nem volt képviselve, annyival inkább nem, mivel a síóvidéki tanítóegyesület elnöksége sem volt jelen, ami újabb bizonyíték az ünnepély magán jellege mellett.

Másrészt az ünnepélyen jelen volt tanítók és lelkészek valamennyien az egyházmegyeiek lévén tagjai, ő bennük és általuk az egyházmegye is tulajdonképen képviselve volt.

Végül az egyházmegye elnöksége részéről kijelentem, hogy ha jövőben a kistormási ünnepélyhez hasonló ünnepélyek rendeztetnek és kellő időben a szükséges előintézkedések megtéteknék és bejelentetnek, az egyházmegyei elnökség mindig tudni fogja kötelességét, távol állván tőle felháborodás keltése és nem szorul e tekintetben mások figyelmeztetésére és buzdítására.

Tomka Gusztáv
ev. alesperes.

Elvehetné Kovács Böskét, szép is, gazdag is és nem is, éppen fiatal. Magához való.

A fanyar ur nyugodtan lenyelt három darab teasüteményt, azután megköszönte a figyelmet és biztosította a háziasszonyt — nem minden guny nélkül — hogy mielőtt elhatározza magát e fontos lépésre, föltétlenül megteszi ezt az apró szívességet neki és azt veszi el, akit szíves lesz részére kijelölni.

Mikor az esküvő után kijöttek az utcára, a csöpp szőke Edit olyan volt hatalmas ura oldalán, mint egy kis zsuzsu. És boldogan, szerelmesen simult az urához, egymás szemébe néztek néha és úgy látszott, megértették egymást. A nép, a főséges, a vadászok, az önkéntesek, a barátok, a rossz nyelvű asszonyok egy barátságos mosolyt, illetve hideg fejbiccenést kaptak Edittől.

Egy év múlva még semmi botrány sem történt. Edit megtanult főzni, harisnyát faldozni, és egy hadnagygyal sem szökött meg. Az ura rendesen hazajárt, nem ferblizett többé, krakéler tempóit elhagyta: hűséges, odaadó, unalmas, tucaat férj lett belőle, amilyen elég sok meglapul a fal mellett az élet utain.

Persze a nagy Galeottónak ez se volt inyére. Daróczyne zsurjáról röppent ki a kegyetlen bonmó: hogy a szemtelen Edit mily sikerrel foglalkozik az -- állatszoliditással. Őn ne higgyék, hogy Edit adós maradt volna, hegyes kis nyelvét jól felvágta tizennyolc évvel ezelőtt egy tudós nő.

— Én megszolidítottam az uramat, az igaz. De ismerem több férjet, akinek nyitva van a szeme és mégis vak.

Ez a mondás kegyetlenül süvöltött végig a városban, mint a zord északi szél.

Erre aztán a nagy Galeottó elcsendesült. Edit pedig, a kis szemtelen Edit, vidáman stoppolt, főzte a pörkölt csirkét és dorombolt megszolidított vadjának.

Az új év adója.

Az évforduló a számlafizetésen kívül bizonyára más emberfiának is okoz az enyemhez hasonló gondot. Ez a gond az új évi üdvözléssel jár. Egy héttel az év első napja előtt törjük magunkat, hogy a meggratulálások nevsorából az arra illetékesek közül senki ki ne maradjon s utána egy hétig, nap nap után bosszankodunk azon a kelemetlenségen, amely az elfelejtett és így elmaradt üdvözlések nyomában jár. Kiadunk egy pár keronát és bosszankodunk néhány forint erőt és mindezt anélkül, hogy belőle a közre valami haszon származnék.

A gyakorlatias irány hívei ezen a kis udvariaskodáson már regén teltetik magukat s ezt az alkalmat is inkább arra használják fel, hogy ezzel a jólelkőséget és a humanizmust szolgálják.

Szegényügyünk a legelmaradottabb állapotban sanyiódik és szegényügyi igazgatásunkban csak akkor lehet majd haladásról beszélni, ha a szegényügy kérdését szegényház létesítésével alapozzuk meg.

Ennek a megvalósításához azonban meg a tevékeny polgármesterünk által tervezett szegényügyi illeték is csak egy csepp lesz a szegénység tengerében. Itt vállvetett munka és áldozatkészség kell, mert a kérdés minél előbb megoldandó lenne, ha másként nem lehet, a társadalom segítségével.

Jól tudom, hogy a társadalom társadalmi adókkal tölön túl meg van terhelve. De itt erősen a társadalom érdekeről van szó s nem is kívánok senkire új terhet róni.

Senki se adjon többet, mint amennyit új évi üdvözlétekre évenként költeni szokott, de ezt adja, az új évi üdvözlétek megváltása címén, a városunkban létesítendő szegényház javára mindenki jó szívet. Ha ez a ház állni fog, az lesz a létesítőknek és a benne lakóknak igazán boldog új év. **Emberbarát.**

Készséggel közöljük a felhívást s a hozzáunk juttatott és általunk nyilvánosan nyugtatandó adományok összegyűjtésére és illetékes helyre való eljuttatására, a nemes cél érdekében, szívesen vállalkozunk.

Az egyke.

— Válasz Koritsánszky Ottó urnak. —

A „Közérdek” 49. számában én is az egykeről írván, Koritsánszky Ottó ur érdemesnek találja, hogy közletememmel egy kicsit, de csak egy kicsit foglalkozzek. Azt hiszem, meg fogja engedni, hogy álláspontomat én is vedhessem.

Koritsánszky ur különösen rossz néven veszi tőlem, hogy könyvek kiosztása helyett hasznosabbnak tartok egy vallásos predikációt, ezt most is fenntartom. A vallással együtt jár az erkölcs is. Koritsánszky ur vallás nélkül is ismer erkölcsöt: Franciaországról szólva, igaz, nem dicsekedhetem azzal, hogy jártam Franciaországban, de engedje meg, hogy egy házassági statisztikát idézhessek Franciaországról. Franciaországban egymillió nyolcszáz ezer családnak nincsen egyetlen egy gyermeke sem, három millió családnak csak egy gyermeke van, nem lenne szíves Koritsánszky ur nekem megmagyarázni, hol itt az erkölcs? Hogy Franciaország a forradalmak, szabadságok, tudományok, művészetek hazája? Jó! A lyoni akadémia azon pályakérdést tűzte ki: Hogy a tudományok és művészetek előmozdították-e az erkölcsi javulást? Rousseau, a nagy szabadgondolkodó nemmel felelt, mert a régi Róma jobb volt, mint a későbbi és Spartában tisztább erkölcsök uralkodtak, mint Athenében.

Koritsánszky ur azt mondja, hogy Franciaországban a vallás nincsen kizárva; bocsánatot kérek, az iskolákból ki van zárva; az a szabadság hazája, hol a papokat csendőrökkel vezetik ki a templomból? (Ebbe azonban már belejátszott a nagy politika is, éppen azért nem szabad a vallásba a politikát is bevinni. A szerk.) Hogy Rómából ki van zárva a vallás, azt már tudtam, de ne tessék elfelejteni, hogy az már nem a »pápa földje.«

Koritsánszky ur helyesli, ha a vallás el van választva az erkölctől, de utána meg is mondja, »tán realiztikus okfejtés az.« A francia realizmus nemcsak a vallást témadta, hanem az állami és társadalmi élettel is ellentétbe helyezte magát.

Hogy végre mit szölok ahhoz, hogy van Tolnamegyében egy községi iskola, a község lakóinak 75 százaléka protestáns és 25 százaléka katolikus, a katolikus lelkész kijár hittant tanítani, a protestáns lelkész meg nem! Hat azt mondom, hogy az a protestáns lelkész nem teszi meg a kötelességet és csak sajnálni lehet azokat a gyermekeket, kik lelki művelés nélkül nőnek fel. (Ugy tudjuk, hogy a felsőbb egyházi hatóság minden lehetőséget követ, hogy ez a kétségtelenül vizsás állapot, mielőbb megszűnjék. A szerk.) Nem uram, vallás erkölcs nélkül, erkölcs vallás nélkül nem lehet ilyen protestáns theológus sem hirdethet, mert lehet ugyan belőle pásztor, de nyáj nélkül.

Azért azt mondom a jó ügy érdekében, Isten velünk.

Kardos Ferenc.

VÁROSI ÉLET.

Városi képviselők választása. Szekszárd r. t. városban a sorsolás folytán kilépett képviselők helyének betöltése a folyó hó 22-én, az *Orffy* Lajos elnöklété alatt megtartandó választáson történik meg. A város öt kerületre van felosztva. Az I-ker 1—380, a II-ik 384—710, a III-ik 711—1050, a IV-ik 1051—1420 házsámót, az V-ik 1421 házsámótól végig a belterületet, a paskumot és a külterületet foglalja magában. Az I—IV. kerület 7 rendes és 4 póttagot, az V. kerület 6 rendes és 3 póttagot választ. A választás szavazatlapok által történik, reggel 9 órakor kezdődik és d. u. 4 óráig tart. Megválasztani csak olyan nagykorú városi lakost lehet, aki országgyűlési képviselőválasztói joggal bír és irni és olvasni tud.

Városi közgyűlés. Szekszárd város képviselőtestülete folyó hó 21-én délután 3 órakor közgyűlést tart a következő tárgysorozattal. 1. Az 1909. évi költségelőirányzat tárgyalása. 2. A villamos telep átvétele iránti előterjesztés. 3. Polgári iskolai építkezések ügyében megtartott versenytárgyalás eredményének bejelentése. 4. A földművelésügyi miniszter leirata a keselyüsi Dunaág kikötés tárgyalás. 5—7. Az Auguszárva birtokbizottság előterjesztése árva felvétele, az ellátási díj felemelése és felszerelések beszerzése iránt. 8. Etl Crestentia kérvénye terület átengedésért. 9. Alispáni veghatározat a viriliztárk nevjegyzéke tárgyában. 10. Neu Pál kérvénye bódé felállítás iránt. 11. Illetőségi ügyek.

A villamos telep átvétele. Szekszárd r. t. város a Siemens és Halske cég által üzemen tartott villamos-telep átvétele iránti tárgyalást a céggel megindítván, minthogy a telep gépei és a vezetékek a *Bánó* László szakértő által történt megvizsgálás eredménye szerint a szerződésnek megfelelő jökarban találtattak, minthogy a cég a tapasztalt hiányokat pótolni késznek nyilatkozott és mivel a szerződés szerint neki járó 10000 keronából 8000 keronát elengedett, továbbá az általa épített üzletvezetői lakás és a telepen levő, de nem szorosan ahhoz tartozó felszerelésekért összesen csak 2000 korona megterítést kíván s így a város és cég között az átvételt illetőleg a város érdekeinek mindenben megfelelő egyezség létesíthető, a telep saját kezelésbe vételének elérkezett az ideje. A képviselőtestület ebben a kérdésben a folyó hó 21-én tartandó gyűlésen fog határozni és reméljük egyhangulag, még pedig akként, hogy a tanácsnak ily körülmények között bizonyára az átvételt ajánló javaslatát határozattá emeli. Amint értesülünk a tárgyalás folyamán a Siemens és Halske cég, valamint itteni képviselője, *Janusek* Géza ur a várossal szemben a legmesszebb menő előzékenységet tanúsítottak.

KÖZSÉGI ÜGYEK.

Dombóvár kérésel. Dombóvár község nagyszámu küldöttsége tisztelgett e héten a képviselőházban gróf *Apponyi* Albert és *Günther* Antal miniszternél és *Szterényi* József kereskedelmi ügyi államtitkarnál. A küldöttségben résztvettek *Sághy* Gyula, *Haimrikfy* Pál, *Thaly* László, *Sennyogh* Mihály orsz. képviselők, *Paál* József hercegi felügyelő, *Nagy* István főszolgabíró, *Illés* Gyula főjegyző, *Strasser* Henrik, *Kovács* Gyula stb. A küldöttség első sorban gróf *Apponyi* Albert kultuszminisztert kereste fel, a kinél *Paál* József Dombóváron középiskola létesítését kérte.

Gróf **Apponyi** Albert kultuszminiszter válaszában kijelentette, hogy a kérdést a legnagyobb jóindulattal tanulmányozni fogja és annak teljesítését kilátásba helyezi.

Ezután a küldöttség **Günther** Antal igazságügyminisztert kereste fel. **Nagg** István járási főszolgabíró Dombóváron járásbíró felállítását kérte.

Günther Antal igazságügyminiszter kijelentette, hogy a kérelemnek méltányosságát nagyon jól ismeri. A lehető legjobb jóindulattal viseltek ezen kérelem iránt és legyennek meggyőződve, ha a nehézségek elgördítenek az utóból, egy percig sem fog késni ezen kérelemnek megadásával.

A küldöttség végül **Szterényi** József kereskedelmiügyi államtitkár kereste fel. **Illés** Gyula főjegyző a középiskolának a kereskedelmiügyi minisztériumnál való támogatását kérte.

Szterényi József államtitkár válaszában utalt arra, hogy ismerve a miniszter intencióit, biztosíthatja a küldöttséget arról, hogy a miniszter szívesen fogja kérésüket a kultuszminiszter figyelmébe ajánlani.

HIREK.

— **Rendjel adományozás.** A király gróf **Széchenyi** Lajos követségi tanácsosnak, gróf **Széchenyi** Sándor vtt., nyug. főispán fiának a Ferenc József-rend közpékeresztjét adományozta.

— **Karácsony-ünnepélyek.** A társadalom szeretete a karácsony magasztos ünnepén a családon kívül is megrendezi a maga szeretet ünnepét a kisdedeknek és az elhagyottaknak. Az első magyar asztaltársaság holnap tartja karácsony-ünnepélyét. A r. k. ovodában 22-én, délután egyegyed 4, az állami ovodában 20-án, délután 4, a menedékházakban 20-án délután 2—3 órákor lesz az ünnepély. A Ferenc-kórház elmebeteg osztályán a karácsony-ünnepélyt 24-én d. u. fél hat órákor tartják meg.

— **Új vezérigazgató.** Laky Sándor állami számvevőszéki főszámtanácsost az Első Magyar Általános Tisztviselői Egyesület vezérigazgatójává választotta. A mesés szorgalmu, derék tisztviselő szép előrehaladásán szívből örülünk.

— **Eskütétel.** Krivácsy Károly paksi kir. járásbíró e hó 16-án tette le az előlépésével szükséges esküt a szekszárdi királyi törvényszéknél.

— **Alapító tag.** Gróf **Apponyi** Sándorné belépett a Stefánia kir. hercegnő védnöksége alatt alakult Országos Anya- és Csecsemővédő Egyesület alapító tagjai sorába.

— **Népszövetségi diszgyűlés.** A szekszárdi kath. népszövetség tolyó hó 20-án délután fél 5 órákor, a kath. olvasókör nagytermében diszgyűlést tart a következő sorrenddel: 1. Hymusz. Énekli a kath. kör énekkara. 2. A szentek unokáihoz. Irta Mindszenty Gedeon. Szavaja: Wendl Gyula. 3. A katolikus népszövetségről. Szabad előadás. Tartja: Dr. Fent Ferenc szentszéki ülnök, belvárosi plébános. 4. »Viharban.« Dürertől. Énekli a kath. kör dalköre. 5. Katolikus oktatásügyünk. Szabad előadás. Tartja: Varga Ferenc főgimn. tanár, a kath. kör alelnöke. 6. »Az árva karácsonya.« Melodráma. Szavaja: Kovács Margitka, zongorán kísérő Stockinger Sándor. 7. Igazgatói zárószó. 8. Szózat. Énekli az egész ünnepelő közönség.

— **Esperesi lemondás.** Szandtner Antal a Szekszárdon is ismert dunaszekcsői lelkész, a mohácsi kerület esperese hajlott korára való tekintettel esperesi hivataláról lemondott. Helyére a megyés püspök **Ambach** Mihály nagyváradi plebánost nevezte ki.

— **Felhívás a közönséghez.** A Tulipán-szövetség Magyar Védő-Egyesület a közelgő karácsony és újév ünnepe alkalmával felhívást bocsátott ki a közönséghez, kérve, hogy bevásárlásainál a magyar iparcikkeket részesítse előnyben a külföldi iparcikkakkal szemben. A magyar ipar az utóbbi időben olyan szép előhaladást tett, hogy a felettebb igényeket is kielégíteni képes, eltekintve attól, hogy a közönség a hazai iparpártolásával hazafias kötelességet is teljesít.

— **Lemondás.** **Koch** József bonyhádi másodjegyző állásáról lemondott. Helvettesévé **Szentiványi** Miklós főszolgabíró **Till** Lajos kisvejkéi s. jegyzőt nevezte ki.

— **A tisztviselők lakbérére.** Ugy értesülünk, hogy a tisztviselők lakbérének ügye most fekszik a miniszteri tanács asztalán s még e hónapban kiutalják a várva-várt illetményeket. Né-

hány napig még nem lenne talán késő a közbelépés. A szekszárdi m. kir. pénzügyigazgatóság ugyanis rájött, hogy egy pár 3 szobás lakás kimaradt az általa szerkesztett kimutatásból s ha ezt tekintetbe vennék, a szekszárdi tisztviselőknek nem 60, de 70, sőt 80 százalékos lakbérre is igényük lehetne. Főispánunk gróf **Apponyi** Géza ő méltósága, a mint tudjuk, szíven és lelken viseli a tisztviselők ügyét s már **interveniált** is ez ügyben, ez új momentumról azonban tudomása még nem volt. Örök hála a kötelezné tehát az itteni egész tisztikart, ha most tudva ezt a fontos körülményt, nagy befolyását latból vetné s mielőtt végleg döntenek, sürgősen közbelépne. Azt hisszük az egész tisztikar érzelmét tolmácsoljuk, mikor erre, az idő rövidsége miatt itt, nyilvánosan is — tisztelettel felhívjuk.

— **A pécsi püspök karácsonyi adománya.** Gróf **Zichy** Gyula pécsi püspök a karácsonyi ünnepek alkalmával a szekszárdi r. k. olvasókörnek 200, a r. k. ovodának 200, az újvárosi társaságnak 400, a népkonyháknak 200 és a paksi keresztény munkás egyletnek 200 koronát adományozott.

— **Hivatal átvétel.** Dr. Hermann Béla főispáni titkár átvette hivatalát dr. **Szalay** László eddigi titkártól, aki szorgálattelre rendeltetett be Budapestre, ahova folyó hó 16-án utazott el városunkból.

— **A r. k. ovoda egylet estélye.** A szekszárdi r. k. ovodát fenntartó egyesület február 1-én tartandó estélye iránt nemcsak helyben, hanem a vidéken is élénk érdeklődés mutatkozik. A nagyszámú rendezőség legközelebb ülést tart, hogy a mulatság sikerét idejekorán intézkedésekkel biztosítsa.

— **Házasság.** **Somogyi** Dezső csopaki körjegyző f. hó 8-án tartotta esküvőjét Decsen özv. **Molnár** Istvánné szül. **Szászy** Iлона urnóval, **Bus** La os decsi református lelkész mostoha leányával.

Haffner István majosi jegyző házasságot kötött **Majoson Wiesner** Klemikével.

— **Meghívó.** A »Szekszárdi Első Magyar Asztaltársaság, az Obernik-féle vendéglőben, folyó hó 20-án, azaz vasárnap délután 5—6 óráig osztja ki — vallás különbség nélkül — a szegény gyermekek közt a karácsonyi ünnepekre való új ruhát, a mikor is **Mutsenbacher Ödön** elnök, az asztaltársaság működéséről s ennek eredményéről az ott megjelenő ünnepelő közönség előtt fog beszámolni. Felkértenek azért az igen tisztelt tag urak, valamint a nagyérdemű közönség, hogy ezen lélekemelő ünnepélyen minél nagyobb számban megjelenjen szíveskedjenek.

Mutsenbacher Ödön
elnök.

— **A fősorozás tervezete.** Az 1909. évben megtartandó fősorozás tervezete szerint Szekszárd városban március hó 1, 2-án, a központi járásban március 3, 4, 5, 6, 8-án, a völgyeségi járásban március 10, 11, 12, 13, 15-én, a tamási járásban március 17, 18, 19, 20, 22-én, a dombóvári járásban március 24, 26, 27-én fog a sorozás megtartani.

— **A baja-bátaszéki hid.** A baja-bátaszéki vasúti hidnak, valamint a csatlakozó vonalrészeken levő ártéri hidaknak teherpróbáját a napokban tartották meg. Ez alkalmából **Kossuth** Ferenc kereskedelmi miniszterhez a következő táviratot küldték:

»A baja-bátaszéki vasútvonalon épített Dunahid próbateljesítésének sikeres befejezése alkalmából nagyméltóságodat, mint Magyarország első hidépítő mérnökét és kereskedelmi miniszterét, hódolattal köszöntik a hidat tervező építő és ellenőrző mérnökök«.

— **A posta és karácsony.** Hogy a forgalom nagy mérvé mellett is a posta gyorsan és pontosan kézbesíthesse, a csomagok feladása tekintetében terjedelmes figyelmeztetést bocsátott ki az igazgatóság. A küldemények jó anyaggal és tartósan csomagolandók. Egymásra károsan ható tárgyak külön burkolandók. Ekspert, pénzt más tárgyakkal együtt ne csomagoljunk. A cím magára a göngyöletre irandó, vagy úgy erősítendő, hogy le ne válhasson a csomagról. Célszerű egy címrát másolatot a küldeményekbe belül legfelül elhelyezni, hogy, ha a külső leválik, a felbontásnál ez rendelkezésre álljon. A cím olvasható és pontos legyen. (Vármegye, utca, házsám, emelet, ajtó). Gyorsan romló és törékeny tárgyaknál ez feltüntetendő. Fogyasztási adóval terhelt tárgyaknál minőség és mennyiség megjelölendő. Csomagok lehetőleg d. e. adandók fel.

— **A nőegylet teacstély jövedelmének elszámolása.** Az »Egyesült Szekszárd Tolnamegyei Nőegylet«-nek múlt hó 28-án rendezett nagyszabású teacstélyéről most számol el a rendezőség. E szerint 1 koronás jegyből befolyt 206 korona, felülfizetésből 125 korona, jegymegváltásból 71 korona, szivararulásból 24 korona 32 fillér, összesen 427 korona 32 fillér. Ezzel szemben kiadás 152 korona 39 fillér, így a tiszta jövedelem 274 korona 93 fillér. Vagyis ilyen tekintélyes összeg még egyetlen egy teacstélyen sem folyt be. Nem tartozik ugyan szorosán véve a tárgyhoz, de éppen a **közönség részéről jött óhajnak** engedve, itt számolunk be arról a hatásról, amelyet a megyés püspök urnak az az intézkedése okozott, hogy a nőegylettől, az évente adni szokott 400 korona segítséget éppen ezen mulatságból kifolyólag, az idén megvonta. Nagyelkeseredéssel és fájdalommal tárgyalják ezt az esetet mindenfelé. Tudják azt a leghihetőbb katolikus hölgyek is, hogy a nemes szívű, jóságos lelkű megyés püspök ur annak adhatja az évente szétosztani szokott bőszéges, jótékony adományát, akinek adni jónak látja és hogy ha valakitől megvonja, azért legkevésbé sem vonható felelőségre. A segély elmaradásában azonban most bizonyos **célzatosságot látnak**, amelyre pedig az Egyesült Szekszárd Tolnamegyei Nőegylet okot egyáltalán nem szolgáltatott. Mulatságának 28-án történt rendezésében ugyanis semminemű **tendenciát** nem nyilvánult. A véletlenség műve az egész. E büntetés számba menő intézkedés tehát bárkinek az incitativájára történt is, az bizonyos fokú lehangoltság és elkeseredés érzetét váltja ki a lelkekből s különösen az a nőegylet nem érdemli meg ezt a szigorú leckét, amely bár **felekezeti célokat szolgálni egyáltalán hivatva nincsen**, keservesen összerakosgatott filléreiből annak idején, éppen a róm. kath. jellegű belvárosi óvoda és gyermekmenhely céljaira is 7200 koronát áldozott, hogy az a mai otthonát megvásárolhassa. A nőegylet eme jótékony adománya nélkül bizony talán még ma sem lenne meg ez a szép célokat szolgáló kulturális intézet, így méltán kelt feltűnést a fent vázolt, elítélés számba menő intézkedés, amelynek egyébként az tompítja az élet s mérgező hatását, hogy mindenki tisztában van azzal, hogy annak indító oka, eredete nem a humanus gondolkozású megyés püspök ur jóságos szívében keresendő.

— **A vármegyei segédtisztviselők kongresszusa.** A vármegyei segédtisztviselők e hó 15-én tartották meg országos kongresszusukat Budapesten. A kongresszuson 28 vármegyéből 60 kiküldött jelent meg. A tanácskozások befejezésével gróf **Andrássy** Gyula belügyminiszterhez mentek, akinek átnyújtották memorandumukat. **Andrássy** válaszában kijelentette, hogy a segédtisztviselők ügyének rendezését melegen óhajtja és biztosítja őket támogatásáról. Az országos gyűlés üdvözlő táviratot intézett Bécsbe a királyhoz. A kongresszuson a tolnavármegyei segédtisztviselők közül **Plank** Gyula vármegyei irattáros volt jelen. A kongresszust **Simontits** Elemér alispán táviratilag üdvözölte.

— **Az országos vallásegyleti szövetség.** A gróf **Degenfeld** József elnöklésével **Zsilinszky** Mihály és **Antal** Gábor ref. püspök al-elnöklésével, **Baltazar** Dezső dr. főtitkár és **Hamar** István ügyvezető titkár vezetésével mellett megalakult vallásegyleti szövetség, melynek célja a társadalomnak a felekezeti, társadalmi osztálykülönbség nélkül való sorakoztatása, vidéken is megkezdte akcióját. Legközelebb **Kaposváron** alakul meg a szövetség fiókja. Ugyancsak megindították a szervezést célzó mozgalmat **Siklóson** is, mely ott is jó eredménnyel kecsegtet.

— **Adományok a szekszárdi népkonyhára.** A népkonyhára adakoztak: gróf **Zichy** Gyula pécsi püspök 200 koronát, gróf **Apponyi** Géza főjegyző 50 koronát. Ezen kegyes adományokat számos szegényeink nevében halás köszönettel nyugtatom.

Szekszárd, 1908. december 17.

Beszerédy Pál s. k.

— **Iskolaszéki ülés.** A szekszárdi polgári fiu- és leányiskolára felügyelő iskolaszék **Boda** Vilmos elnöklésével csütörtökön délután ülést tartott. A **Stokinger** János által benyújtott számadást a számvizsgálók javaslatához képest 13209 kor. 37 fillér bevétellel, 8611 kor. 56 fillér kiadással, így 6597 kor. 8 fillér maradvánnyal elfogadták és jóváhagyták. Ezután megállapították a jövő évi költségvetést s többeket tandíj elengedésben részesítettek.

Nyomdászok táncestélye. Emittük már, hogy a szekszárdi könyvnyomdászok jövő év január 2-án mulatságot rendeznek. Erre vonatkozólag most az alábbi meghívót vettük: A szekszárdi könyvnyomdászok 1909. évi január hó 2-án, a »Polgári Olvasókör« összes helyiségeiben, Garay Lajos zenekara közreműködésével, zártkörű táncestélyt rendeznek. Belépődíj: személy-jegy 1 korona, családijegy (3 személyre) 2 korona 40 fillér. Kezdete este 8 órakor. A tiszta jövedelem részben a Magyarországi Munkások Rokkant- és Nyugdíjgyulete, részben saját könyvtárak javára fordítatik. A rendezőség a mulatságon részt vevő hölgyeknek értékes, remek táncrenddel kedveskedik. Felülfizetések, tekintettel a jótékony célra, köszönettel fogadtatnak. Műsor: 1. »Anyám mosni jár.« Irta: Csizmadia Sándor. Szavalja: Kocz Ferencz. 2. »Bakfis álmok.« Monológ. Előadja: Bóday Ilonka. 3. »Tüzek.« Irta: Kiss József. Szavalja: Hemm József. 4. »Fürdővendég.« Monológ. Előadja: Schlesinger Gyula. 5. »Hipnotizmus.« Dialóg. Előadják: Demann Annuska és Horváth Gyula. 6. »Knyáz Potemkin.« Irta: Kiss József. Szavalja: Schlesinger Gyula. 7. »A telefon vidéken.« Monológ. Előadja: Horváth Gyula. A Szekszárdon eddig még nem látott, ritkaság számba menő gyönyörű táncrendre külön is felhívja a hölgyközönség figyelmét a rendezőség.

Jegyzőválasztás. A Simontornya községben, Zarubay Ferencnek, Kisszékely községben jegyzővé történt megválasztása folytán megüresedett s. jegyző állásra, a folyó hó 15-én megejtett választás alkalmával, 5 pályázó közül egyhangulag, közfelkiáltással Orovecz János okl. jegyző, gyönki aljegyző választatott meg.

A polgári iskolák építkezése. A szekszárdi polgári leányiskola és fiúiskolai tornaterem építésére beadott ajánlatokat, dr. Szentkirályi Mihály polgármester elnöklése alatt folyó hó 16-án bontották fel. Ajánlatot tettek: 1. Paschke és Tsa Budapest, kárpitos munkára 2 százalék engedmény. 2. Walla József Budapest, kőfaragó munkára 20, a granitto-terazzo munkára 6, szobrász munkára 2 százalék engedmény. 3. Schillinger Simon Budapest, kárpitos munkára 5 százalék engedmény. 4. Szabadalmazott parafakőgyár r. t. Budapest, parafakőmunkára 10 százalék engedmény. 5. Egyesült pécsi réz, fém és lakatos árúgyár a vasmunkára a leány iskolánál 11-8 százalék engedmény, a fiú iskolánál 4-6 százalék ráfizetés, az asztalos, lakatos, mázó és üveges munkálatokra a leányiskolánál 17-3, míg a fiúiskolánál 19-1 százalék ráfizetéssel. 6. Magyar László Szeged, szobafestő munkára 10 százalék engedmény. 7. Hirsch és Frank r. t. Budapest, Meidinger kályhák helyett saját gyártmányú kályháira a leányiskolánál 18 százalék felülfizetés, a fiúiskolánál 5 százalék engedmény. 8. Berényi Ignác építőmester Budapest, föld, kőműves és elhelyező, szobrász, vas, ács, cserépfedő, bádogos, padló és burkolati és végül kőmunkákra a leányiskolánál 4, a fiúiskolánál 6 százalék ráfizetéssel. 9. Danubius hajógyár Budapest, a leányiskolánál 19-8 százalék engedmény a fiúiskolánál 41-39 százalék ráfizetéssel. 10. Dr. Helvey Ignác Budapest, a leányiskolánál az aszfalt szigetelő lemezekre és parafakő munkálatokra 20 százalék, a fiúiskolánál 15 százalék engedmény. 11. Diczty László Szekszárd az összes munkákra 8-9 százalék ráfizetéssel. 12. Tichy Aladár Pécs, mindkét épület bádogos munkára 6 százalék, az árnyékszék munkára 16 százalék engedmény, a kut munkára 25 százalék ráfizetéssel. 13. Schönfeld és Balla Budapest, a költségvetés árával ajánlatot tesz, a granitto munkák helyett »Krumholz«-féle asbest padlóra. 14. Ifjabb Wala József Budapest, a leányiskolánál a kőfaragó munkára 28 százalék engedmény, a granitto-terazzo munkára 6 százalék felülfizetéssel, a fiúiskolánál a kőfaragó munkálatoknál semmi engedmény, a granitto-terazzo munkára 33 százalék ráfizetéssel.

A keselyűsi Dunaág kotrása. Dr. Szentkirályi Mihály szekszárdi polgármester, mint-hogy az ősszel a teherszállító hajók a gemenci szakaszon nem tudták bejönni, telterjesztést intézett a földmivelésügyi miniszterhez, kérve a Dunaágból az iszap kikotrását. A miniszternek most érkezett le a válasza, melyben értesíti a város közönségét, hogy a keselyűsi Dunaág gemenci torkolatának kotrását elrendelte s a munkálatok már meg is kezdték. Az ügy kedvező elintézésében Szabó Károly országgyűlési képviselőnek is érdeme van, ki mint mások, úgy most is készséggel járt közbe Szekszárd érdekeinek megóvása céljából.

Tagajánlás a Petőfi Társaságba. A Petőfi Társaság, f. hó 13-án tartott zárt ülésén tett titkári jelentés szerint a társaság tiszteleti tagjainak ajánlottak között vármegyénkbeli Rátkay László, a pinchehelyi kerület képviselője foglal helyet.

Szemere Kálmán. A dombóvári és tamási járás területéről izgatás miatt kitiltott Szemere Kálmán sajtópörét e hó 17-én tárgyalta a budapesti esküdtbíróóság. A pör tárgyalása előtt Szemere Kálmán mindent elkövetett, hogy Tolnavármegye alispánja az ő ellene kiadott kitiltó rendeletet visszavonja. Így itt jártában sajnálkozásának adott kifejezést a történet felett, de egyuttal férfiasan azt is kijelentette, hogy bár másoknak is van része az ügy ilyen elmergesedésében — viseli cselekvésének összes következményeit. Alispánunk egy feltétel alatt kitiltásba helyezte a kitiltó rendelet visszavonását, ha a belügyminiszter jóváhagyja a Szemere által hozzá benyújtott népszövetségi alapszabályokat, amikor természetesen semmi ok sem forogna fenn arra, hogy a kormányhatósági záradékkal ellátott alapszabályok keretén belül Szemere ur agitációt fejtsen ki. Ugy látszik azonban a miniszteri jóváhagyás kesik s ezt lehet okul felróni Szemere Kálmán újabb beadványainak, amelyekben már valóságosan fenyegetőzik s egyuttal jelzi újabb pletkái megjelenését. A béke, szeretet ünnepére tehát valószínűleg meg fognak jelenni a gyűlölséget hirdető plakátok, így az ügyészségnek ismét szaporodni fog dolga. Lehet azonban, hogy a veszedelmes néptübbin meggondolja magát, mert a budapesti esküdtbíróóságtól jó leckeit kapott. A budapesti büntető törvényszék esküdtbíróósága ugyanis Sárkány Lajos bíró elnöklése mellett négy rendbeli osztálygyűlésre való izgatás sajtóvétségéért vonta felelősségre Szemere Kálmán vizsgoló mérnököt. A tárgyaláson a vádat Balázs Elemér királyi ügyész képviselte. Szemere Kálmán tagadta, hogy izgatott volna. Neki az volt a célja, hogy a földművelő népet kiragadják az uzoráskodó nagybérlők kezéből s a szabadgazdák egyesületének megalkotásával keresztül vigye azt, hogy az uradalmak a jövőben közvetlenül a földmiveseknek adják ki bérbe a földet s ne a bérlőknek, akik viszont nagy nyereséggel tovább adják bérbe az egyszerű földmiveseknek. — Az esküdték bűnösnek mondták ki Szemere Kálmánt az osztálygyűlésekre való izgatás sajtóvétségében s ezért a bíróság nyolc napi államfogházra és 50 korona pénzbüntetésre ítélte a vádlottat, aki megnyugodott ezen ítéletben.

Műkedvelői előadás. A szekszárdi építő- és famunkások múlt vasárnap előadták Géczy »A gyimesi vadvirág« című népszínművét. Az előadás kitünően sikerült, a szereplők mind derekasan működtek közre a siker elérésé érdekében. Az előadást holnap este 8 órakor a Szekszárd Szállóban mérsékelt helyárrakkal megismétlik. A jövedelem egy részét a munkások nyugdíjgyulete javára fordítják.

Köszönetnyilvánítás. A szekszárd-tolnamegyei nőegylet f. hó 16-án tartott választmányi ülésében a minden várankozáson felül sikerült tea-estély rendezéseért Agoston Istvánné urnőnek, az egylet alelnökének elismerését és köszönetét fejezte ki, ki fáradságot nem ismerő buzgóságával az estély sikerét lényegesen előmozdította. Jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak még az összes műkedvelőknek, valamint Diczty László építésznek és Januschk Geza, a villanytelep igazgatójának is.

Községi tisztújítások. Felyő hó 15-én folyt le Tolnánemédi községben a községi tisztújítás nagy érdeklődés mellett, báró Jeszenszky György főszolgabíró elnöklése alatt. Eredmény: Községi bíró: Acs István M., helyettes bíró: Fábian József igari, pénztárnok: Bakonyi János, közgyám: Magyar János L., esküdték: Duska István ár., Takács József, Takács István, Takács Mihály, Fábian József kőhidi, Vami József, Balog Pál, Tóth István.

A kereskedelmi kaszinó új vendéglőse. A szekszárdi kereskedelmi kaszinó választmányja csütörtökön tartott választmányi ülésén Scheffer Sándort, a szekszárdi kaszinó kávéház tulajdonosát alkalmazta vendéglőseül, ki a butorzat és játéktárgyak használatáért 560 korona bért fizet.

Sulyos baleset. Molnár József szekszárdi hegyőr múlt vasárnap este, járásából hazamenet a nagy sötétségben oly szerencsétlenül bukkolt le a parásztai árokba, hogy sulyos zúzódásokat szenvedett és jobb lábát eltörte. A szerencsétlenül járt hegyőr sokáig feküdt tehetetlenül a

mély szakadékban, míg egy arra járó meghallotta segélykiáltását s hirt hozott a városba, honnét hozzátartozói kimenték érte és kötelek segítségével kihúzták a mélységből. A sulyosan sérült embert beszállították a Ferenc-kórházba.

Meglőtt hajtók. Berdi János dombóvári építőmester a múlt héten részt vett egy Attalán rendezett körvadászaton s véletlenül belőtt a körbe, miközben a serétek két hajtót értek és pedig egyiket szerencsétlenül, mert Tar János 16 éves hajtónak egy serét a szemébe furdott. A megsérült fiut beszállították a kaposvári kórházba.

Meglopott munkás. Toma Miklós körösbán, ai munkás Amerikából jött haza. Fiumében jegyet váltott Budapestig s a vasuti kocsi-ban elaludt. Dombóvár közlemben vette észre, hogy Gyékényes és Dombóvár között eltűnt zsebéből 250 koronányi vagyónkaja. Gyanuja két bosnyákra irányult, akiket a kaposvári rendőrség a dombóvári csendőrök távirata alapján letartóztatott. A házaló bosnyákok Nejatmics András és József tagadják a lopást.

Baleset. Decsen, folyó hó 10-én Bata-széki Borbála 9 éves leánya az iskola udvarán játék közben neki esett egy fának és pedig oly szerencsétlenül, hogy a lábát törte. Beszállították a szekszárdi kórházba.

Amerikából hazahozott váltóhamisító. Valder Béla, dombóvári kereskedő temérdek adósság s valami 120 hamis váltó hátrahagyása után Amerikába szökött, a honnan azonban a károsultak kívánságához képest haza szállították. Szerdán este érkezett Szekszárdra, betegen, megtörtén s mindjárt a rabkórházba került. Dr. Kramolin Gyula fogházi orvos torokgyuladást konstatait nála, ezen kívül idegeit is nagyon megviselte a hosszas utazás, vagy talán még inkább a sok izgalom.

Sok gondot okoz különösen a lányos mamáknak a karácsonyi ajándék helyes megválasztása. Hogy a jó mamákat megóvjuk ezen fejtörő gondoktól, jó előre megsgjuk, hogy akkor cselekednek igazán jól és helyesen, ha leányainknak egy eredeti Singer varrógépet vásárolnak, mely a leghasznosabb és legmaradandóbb karácsonyi emléket képezi és a vásárlás is csekély megerőltetésbe kerül, amennyiben az csekély havi, vagy heti részletre is törleszthető, készpénzfizetésénél jelentékeny pénztári engedmény, sőt ha egy vevő bármely időben a részletfizetést folytatni nem kívánja, hanem a még fennálló tartozását egyszerre óhajtja lefizetni, az esetben feltéve, hogy a részletfizetéseket addig pontosan teljesítette — az engedményt a még hátralevő illetőleg kifizetendő összegre nevezve is engedélyezi a Singer C^o varrógép r. társaság, melynek e lapban közzetett hirdetésére felhívjuk a nagyérdemű közönség becses figyelmét.

Méregkeveréssel vádolt asszony. Kovács Ferenc kocsolai lakos hirtelen elhunyt 1906. augusztus 27-én s annak rendje módja szerint el is temették, mint a halottakat szokás. Azóta azonban sugtak-bugtak a faluban, mint hogyha az elhunytnak hites felesége méreggel siettette volna az ura halálát. Végre feljelentés is érkezett az asszony ellen, így a hatóság le-tartóztatta s beszállította a szekszárdi királyi ügyszség fogházába. Egyuttal elrendelték a holttest exhumálását s ezt e hó 14-én Mirth László kir. törvényszéki bíró, Bures jegyzővel, továbbá dr. Hangel Ignác és dr. Kramolin Gyula törvényszéki orvosokkal teljesítette is. A holttest természetesen már teljes feloszlásban volt s a mérgezést így első szemléletre megállapítani teljes lehetetlen volt. A bélmaradványokat tehát felküldték az országos főügyészhez, akinek véleménye alapján aztán döntené fognak a továbbiakra nézve. A gyanu okok azonban egyre sulyosbodnak ellene.

Harcias asszony. Asztalos György 67 éves decsi hegyi lakost Kalona Jánosné sz. Baranyai Erzsébet egy vonogóval jobb karján úgy megütötte, hogy a karja eltört. Sulyos sérüléssel a helybeli kórházba szállították.

Aki a pénzt keresi. Arany Istvánné, sz. Balczer Eva 81 éves paksi lakost pár hét óta kegyelemből tartja sógora Berek István. Alig volt náluk pár napig, az öreg Aranyiné Berek István-felesége útján kivéttett a takarékból saját részére 1000 koronát, hogy majd abból él. Aranyiné a napokban panaszt tett a csendőröknel, hogy 1000 koronáját bezárt szekrényéből ellopták, dacára, hogy a szekrény kulcsa nála volt s azt fel nem törték. Minthogy Aranyiné az utóbbi időben nagyon sok szeszitalt élvez, lehet hogy ilyen állapotában a pénzt valahová elrejtette s most máson keresi.

— **A vasut és a posta.** Egy és ugyanazon postával két levelet kaptunk, melyek egyike vasutunkról, a másik postánkról szól. Az első levél így szól: December 14-én Szekszárdon voltam és többek közt egy láda savanyuvizet vettem egy *beteg számára*. Mivel ilyenformán sürgős szükség volt a vizre, a ládát (csak 25 üveg volt) a vasuton, mint személy-podgyaszt akartam magammal vinni. De nagy csodálkozásomra azt mondták, hogy *csakis koffert lehet személypodgyásznak feladni!* Hiába mondtam én, hogy a fővonalon már hordót, zsiros vendélyt, kosarat sőt özet is adtam fel személypodgyász gyanánt, erre csak azt mondták, hogy beszéljek a pénztárnok urral, de hogy hol találom, azt nem tudták megmondani. Miatán este már gyorsarut feladni nem lehet, a ládát ott kellett hagynom, egy vasuti alkalmazott ugyan elvállalta, hogy reggel feladja, de ma 18-án a ládát még nem kaptam meg, a beteg pedig a savanyuvizet nélkülözi. Mondanom sem kell, hogy abszurdum csak, koffert felvenni személypodgyásznak, mert hiszen a ruhámat kosárba, ládába nagy akár batyuba is csomagolhatom. Ki kell jelentenem, hogy Szekszárdon többé savanyuvizet nem veszek és azt hiszem, mások is már jártak hasonlóképen, így *ne csodálkozzanak a szekszárdi kereskedők, ha a közönség inkább máshol szerzi be szükségleteit, európai városokban, ahol az ilyen szekaturák mérben ismeretlenek!*

A másik levél a postáról ilyképp szól: A minap Berlinből kaptam egy levelet a következő címmel:

Udz. Ungarn.

Post Sárszenthörnle. Omitat Fehme.

Igazán dicséretre méltó a posta találmánya, hogy a levelet pontosan kézbesítette Udzon.

Mi sem a posta dicséretén, sem a vasut ócsárlásán nem csodálkozunk, mert mindkettő megérdemelt és megszokott, de igazán megdöbbentő az első levél írójának az a kijelentése, hogy Szekszárdon nem fog többet vásárolni. Rosz néven ezt nem vehetjük neki, de azért nagyon szomorú dolog, ha tekintetbe vesszük, hogy talán ezer hasonló eset közül egy kerül a nyilvánosság elé.

— **Színészet Bonyhádon.** Már hat hét óta működik Bonyhádon *Kerényi* Ignác 24 tagból álló társulata a közönség teljes meglepedésére és pártolása mellett. *Kerényi* igazgató és társulata összevágó, gördülékeny előadásokkal és újdonságokból álló jókossággal annyira megnyerték a közönség rokonszenvét, hogy a társulat újévi Bonyhádon marad. *Baróthy* Rezső, a dunántúli színikerület igazgatója beleegyezését adta, hogy *Kerényi* Ignác társulatával, az ő területén levő Paks, Gyöngyös, Bonyhád, Tolna, Tamási, Tab, Igal, Lengyeltóti, Dárda, Baranya-Szent-Lőrinc, Perlak, Letenye, Pécsvárad és Zalaszentgrót nyelvközsegekben működjenek. *Baróthy* Rezső ezen helyeket azért adta át *Kerényinek*, mert nagyobb helyeket igénylő társulatával nevezett községekben nem tudna anyagilag boldogulni, míg viszont *Kerényi* tisztes társulatával a nevezett helyek nagy részén már megnyerte a közönség teljes bizalmát.

— **Élő szarvasok szállítása.** Darányi Ignác földművelésügyi miniszter megengedte, hogy Wimpfen Samu gróf simontornyai uradalmából, a kis székelyi vadaskertből száz darab szarvasi fogathasson és élő állapotban külföldre szállíthasson.

— **A kivándorlás emelkedése.** Tolnavármegye területén az elmúlt hónapban 204 utlevél adatott ki, sokkal több, mint tavaly a hasonló időszakában.

— **Vesztett ebmarás.** Nagydorogon f. hó 10-én egy vesztésre gyanús eb 4 embert, több kutyát és baromféléket megmart. A megmart emberek a budapesti Pasteur-intézetbe szállították. A kutyát üldözőbe vették, az megsebesült, de ártalmatlanná tenni nem lehetett, mert megszökött. Miatán a baromfiak tulajdonosait megállapítani nem lehetett, ennél fogva úgy az ebekre, valamint a ludakra zárlat rendeltetett el.

— **Verekedés.** Iródi János paksi lakost e hó 10-én este, midőn a préházából haza ment, ismeretlen tettesek bottal és vasvillával úgy megverték, hogy orvosi látélet szerint rajta 16 napig gyógyuló súlyos testi sértést ejtettek. A csendőrség a nyomozás során a tetteseket Pámer János, Schmidt Ádám és Hifner János paksi legények személyében megállapította. A tetteseket a csendőrség a paksi kir. járásbírósnak jelentette.

— **Megszökött tolvaj.** F. Boros János nagydorogi lakos zárlatlan ládájából *Munka* Ferenc udvari illetőségű, volt nagydorogi zenész-cigány 46 korona készpénzt elloptott és ismeretlen helyre megszökött. A csendőrség a tettest a paksi királyi járásbírósnak jelentette.

— **Megverte az anyját.** Balogh Mihály bölcseki lakos e hó 13-án este nevelő anyját Bakay Józsefnét szül. P. Horváth Máriát ittas állapotban úgy megverte, hogy orvosi látlevél szerint rajta 14 napig gyógyuló testi sértést ejtett. A csendőrség a tettest a dunaföldvári kir. járásbírósnak jelentette.

— **Lopás.** Idősb. Kern József paksi lakos kárára az állatvásárteret körülzáró 2 drb. 7-7 méter hosszú és 15 ctm. vastag nyárfa kerítést ismeretlen tettes ellopta. A csendőrség megállapította, hogy a kerítést Pasztericz Mihály paksi újváros lakos lopta el. A kerítést a csendőrség összevágott állapotban megtalálta. A tettest a paksi kir. járásbírósnak jelentette.

Fogorvos

Kovács J.

vasártár-utcai műtermében **hiányzó fogak pótlása, csaposfogak, arany koronák és szájpdlás nélküli fogak** (hidmunka) készíttetnek. **Fogtömés, foghuzás és fogtisztítás** a legjobb módszer szerint eszközöztetik. — **Szegényeknek** rendel d. e. 8-9 ig és d. u. 1-2-ig.

Meg lesz az internatus!

A szekszárdi főgimnázium népességében beállott stagnálás és a vidéki tanulók számában beállt visszaesés arra indította annak idején városunk képviselőtestületét, hogy a lapunkban megindított mozgalomhoz képest, a főgimnázium mellett felállítandó internatus létesítése érdekében a kezdőlépéseket megtegye. Városunk akkori polgármestere, dr. *Hirling* Ádám jól megokolt kérvénnyel fordult a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez, melyben a 10000 korona városi hozzájárulásnak elengedését kérte, hogy a város az internatus felállítására képesítessék. A kérvényt *Apponyi* Géza gróf főispán vette át és nyújtotta be a miniszterhez, akinek következő válasza most érkezett le főispánunkhoz.

Méltóságos Főispán, Gróf Ur!

Szekszárd városa által az ottani állami főgimnázium fenntartásához fizetendő évi 10000 K hozzájárulásnak elengedése tárgyában hoztam intézett becses felterjesztésére vonatkozólag további szives eljárás végett van szerencsém Méltóságoddal az alábbiakat közölni.

Méltóságod becses felterjesztésében és a csatolt iratokban foglalt indokok alapján részemről is kívánatosnak találom, hogy a szekszárdi áll. főgimnázium mellé egy internatus létesíttessék.

Amennyiben Szekszárd város közönsége egy, a főgimnázium közelében, elegendő nagyságú (legalább 4000 □-ölnyi) területen egy, az e részben támasztható igényeknek teljesen megfelelő s legalább 60 tanuló számára berendezett internatust itteni tervek és költségvetés alapján felépítene, úgy hajlandó vagyok ez internatus állami kezelésbe átvenni, fenntartani s azonkívül megfontolás tárgyává teendém a 10000 K fenntartási járulék elengedését.

Fogadja Méltóságod őszinte tiszteletem nyilvánítását.

Budapest, 1908 december 7-én

Apponyi, s. k.

Ez a leirat örömmel töltheti el a városunk kulturális haladása iránt érdeklődőket, de az egész vármegye lakosságát is, mert fiaink majd az internatus áldásában részesülhetnek és vármegyénk első kulturális intézetének benépesítése és felvirágozása is remélhető lesz. A főgimnáziumunk tanulóiról összeállított kis statisztika ugyanis a vezetők és tanárok odaadó fáradozása és buzgólkodása dacára is, nem nagyon vigasztaló képet nyújt iskolánk benépesítését illetőleg. A tanulók száma ugyanis az 1902/3. tanévben 244 (vidéki 115), 1903/4-ben 235 (vidéki 113), 1904/5-ben 218 (vidéki 97), 1905/6-ban 224 (vidéki 96), 1906/7-ben 212 (vidéki 92),

1907/8-ban 216 (vidéki 89). Ezek a számok hangosan sürgetik a komoly, gondos akciót.

Hisszük, hogy a város sietni fog ezt a kedvező ajánlatot elfogadni és az internatus mielőbbi létesítését biztosítani.

Hála illeti gróf *Apponyi* Albert vallás- és közoktatásügyi minisztert a város jóakaratu támogatásáért, de köszönet és elismerés illeti gróf *Apponyi* Géza főispánt is, aki a város kérését szíves készséggel közvetítette és a városunk iránti jóindulatánál fogva hathatós pártfogásban részesítette.

Mezőrendőrségünk.

Minden termelőre nézve lényegbe (és zsebbe) vágó dolog az, hogy fáradozásának, költsékezésének gyümölcsét, eredményét élvezhesse és hasznát lássa. Különböző emberek, különböző és nem ritkán rossz hajlamánál fogva azonban bizony sok helyen és sokszor megessik, hogy amit Pál vet, azt Péter aratja és a melyik szőlőt Péter miveli, arról Pál szüretel. Nem akarok a dolog erkölcsi oldalára kiterjeszkedni, de a gazdasági kár is olyan jelentékeny, hogy a mezőrendőrség kérdése a gazdálkodókra nézve nagy fontossággal bír. És csodálatos, hogy bár határozottan mezőgazdasági ország voltunk, sőt vagyunk ma is, 1894-ig az 1840. évi IX. törvényekben foglalt mezői rendőrségi törvény alapján igazgatódott ez a dolog. Az 1894. évi XII. törvény cikk jobb helyzetet teremtett ott, ahol akarat és erély párosulva a maga hasznára töltötte meg — a maga önkormányzati jogkörében — a törvény által felállított keretet.

Sok helyen beigazolódott, hogy a fősvény kétszer fizet. Hogy tovább ne menjünk, hát nálunk Szekszárdon is és pedig igen fényesen, ha ugyan ennél a szomorú dolognál illik fényről beszélni. 100 mond száz forintos hegy- és mezőőröket alkalmaztak, közel negyvenet. Hogy 100 forintból nem lehet megélni, világos. De élni muszáj s így a mezőőr a megélhetéshez szükséges anyagi eszközöket másutt volt kénytelen megszerezni, a legjobb esetben úgy, hogy elment napszámba. Igen ám, csak hogy akkor a határt csak a jó Isten őrizte, ő pedig tudvalevőleg nem fogja meg a tolvajt. Megint világos tehát, hogy a közel 40 ezer kiízetet 100 forintok kidobott pénz volt.

Nagy János és társai szekszárdi birtokosok érezvén a tarthatatlan állapotokat, a városi tanácsnál a helyzet orvoslását kérték, mire Dr. *Szentkirályi* Mihály, városunknak a gazdaközönség érdekei iránt melegen érdeklődő polgármestere készítet egy, a mezőrendőrség átszervezésére vonatkozó szabályrendelet tervezetét és azt a képviselőtestület gazd. tagjaiból álló értekezlettel folyó hó 13-án ismertette meg. A tervezet szerint a gazdasági ügyek hatékonyabb védelemben részesülnek, a mező- és hegyőrök száma le, a fizetés pedig felemeltetik, hogy abból megélni s hogy az őrök követelni lehessen, hogy csak őr legyen s hogy egész tevékenységével álljon a kövagyron őrzése szolgálatában, de legyen oka is, állását megtartani akarni, mert az eddigi 100 forintért valamire való ember bizony nem nagyon törte magát.

Az értekezlet nagy örömmel és elismeréssel fogadta a polgármester előterjesztését s azt némi módosítással magáévá tette s így a legközelebbi jövőben tárgyalható lesz a képviselőtestület által is, mely bizonyára szintén örömmel fogja fogadni ennek az elhanyagolt s a rendezésre nagyon reá szorult kérdésnek a megoldását.

MUZEUM.

Ajándékok a múzeumnak. Dr. *Szalai* László egy pár pisztolyt keményfa tokban, *Hajpál* Sándorné urasszony Szekszárdról egy régi sóórlót faálvánnyal, *Kreskai* ferenc egy régi tálát ajándékoztak a múzeumnak.

Muzeumi felolvasások. E hó 12-én és 13-án Holub János polg. iskolai igazgató sikerült felolvasást tartott a múzeumban a »Közlekedés és posta a régi időkben« címen, melyre a belépődíjjal a múlt évi szokástól kissé eltérőleg valamivel többen jelentek meg, — az ingyenes előadáson pedig kétszázon felül voltak. A legközelebbi felolvasás már a jövő évben lesz, január 2-án és 3-án.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

— **Közgyűlés.** A szekszárdi polgári olvasókör folyó hó 27-én és 1909 január 3-án délután 2 órakor közgyűlést tart. A 27-iki közgyűlésen a hírlapokat rendelik meg és árverezik el, a január 3-iki közgyűlésen pedig tisztújítást tartanak.

— **Felolvasó estély.** A szekszárdi r. k. olvasókör múlt vasárnapi felolvasó estélyén *Haugh Béla* főgimn. tanár tartott igen érdekes, viszonyaink szerint nagyon időszerű és nagy érdeklődéssel hallgatott felolvasást »A társadalmi osztályok« címmel. A felolvasás előtt *Kovács Mariska* remekül, annyi érzéssel és tehetséggel szavalta Várady Antalnak »Melyiket« c. költeményét, hogy a közönségből a bámulat és legmelegebb elismerés nyilvánulását váltotta ki; utána *Falussy József* a Legény-bucsu című monológgal keltett derűtséget. *Tumó Antal*, *Buzás Jánosné* és *Hahn Annus* szép éneke fejezte be az estélyt. Az estély alatt a terem zsúfolásig megtelt közönséggel, úgy hogy többen kénytelenek voltak, hely hiányában, eltávozni. Ezt részben két viaszáság okozta: az, hogy nem tagok és gyermekek is nagy számmal jelennek meg. Már pedig a felolvasó estélyek első sorban mégis a kört fenntartó tagoknak és családjuknak rendeztetnek, nem méltányos tehát, hogy ezek előtt nem tagok elfoglalják a helyet s a felolvasásból mit sem értő gyermekek zavarják a felnőtteket az élvezetes felolvasások hallgatásában.

A Nádor csatorna társulat f. hó 15-én Szekszárdon a vármegyeház kistermében tartotta meg ez idei rendes közgyűlést *Széchenyi Sándor* gróf, v. b. t. t. társulati alelnök elnöklése alatt. A gyűlésen jelen voltak *Apponyi Géza* gróf főispán, *Bezerédj Pál*, ifj. *Zichy Nándor* gróf, *Gyurkovics Ferenc*, *Sass László* dr. *Szentkirályi Mihály*, *Tomcsányi Lajos*, *Apát Alajos*, *Termeg János*, *Szűcs József*, *Vigyázó László* kir. kultur mérnök, *Bobics Ignác* társ. igazgató főmérnök és a társulat pénztárosa. A közgyűlés elfogadta és megállapította a számadást és a jövő évi költségelőirányzatot és örvedetesen vette tudomásul azt a bejelentést, hogy a Sió csatorna alsószakaszának szabályozási munkálatai, melyek főképen Tolnavármegyét érdeklik, folyamatba tetettek. Általános megnyugvással és örömmel értesült a közgyűlés arról, hogy a szekszárdi tanulmányi alapítványi uradalom ezen munkálatok terveiben a Szekszárd r. t. város által tett észrevételek alapján eszközölt azt a változtatást, hogy a meder egyenessé tétele érdekében a csatorna új ágya uradalmi területen fog keresztül vezetni elfogadta. Gyűlés után a közgyűlés tagjai a kaszinó fehér termében gyűltek össze vacsorára, élénken tárgyalva a Sió és Nádor csatorna menti vármegyék gazdasági érdekeit.

TANÜGYI HIREK.

Rovatvezető: Nagy Béla.

Képviselőnk és a tanítói nyugdíj ügy. A Tolnavármegyei Általános Tanítóegyesület megbízásából *Tihanyi Domokos* kir. tanácsos, tanítóegyesületi elnök felkérte az összes vármegyei országgyűlési képviselőket, hogy a M. T. Országos Bizottsága által az országgyűléshez beterjesztett tanítói nyugdíjrevízió kérvényt támogatni sziveskedjenek. E megkeresésre az alábbi választ kapta képviselőnkől:

Nagyságos kir. Tanfelügyelő Úr!

Nagyságodnak f. hó 8-án kelt, a „Tolnavármegyei Általános Tanítóegyesület“ nevében és megbízásából hozzám intézett nagybecsű fölhívását vettem. Midőn az abban megnyilvánult figyelmet és bizalmat hálásan köszönöm, egyúttal kijelentem, hogy miként eddig tőlem telhetőleg támogatam a tanítói kar minden jogos kérését, úgy a szóban levő ügyben is készséggel fölajánlom szolgálatomat.

Alsónyék, 1908 december 12.

Kiváló tisztelettel:

Szabó Károly.

Tanítóválasztás. A bonyhádi magán polgári leányiskolához *Kormos Etelka* helyére *Adamecz Margit* okl. polg. iskolai tanárnő alkalmaztatott.

Iskolaszéki ülés. A szekszárdi r. k. hitközségi tanács folyó hó 17-én dr. *Fent Ferenc* szekszárdi tanácsos elnöklése alatt gyűlést tartott. A város által szervezendő végrehajtói állás javadalmazásához 200 koronát ajánlottak fel, a befolyó végrehajtási díjak különben is a várost illetvén. Az adókönyvekért ezentul 4 fillért szednek az adózóktól. A tantestület drágasági pótlék iránti kérvénye tárgyában, minthogy adóemelésbe a tanács belemenni nem akart, *Janosits Károly* indítványára úgy határoztak, hogy ha a befolyandó és költségvetésileg le nem kötött adóhátralékokból ez fedezetet nyerhet, az év folyamán a tanítóknak kifizettetik. A tanítónők lakbér-emelés iránti kérvényét elutasították. Az ismétlődő iskola ügyében, minthogy a hitközség a gazdasági ismétlődő iskola felállításáról értesítve nem lett s nincs tudomása arról, hogy az ismétlődők oktatása biztosítva volna, az egyházmegyei tanfelügyelőséghez tesznek jelentést.

Államsegélyek. *Hildebrand Miksa*, izményi ág hitv. ev. tanítónak 100 korona korpótlék államsegély utalványoztatott. — A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter a bölcskei rk. iskolánál ujonnan tervezett IV. tanító állomás javadalmára 900 korona államsegélyt engedélyezett. Egyben megjegyezte, hogy ennél nagyobb államsegélyt nem engedélyez. — *Daxner Ferenc* elaggott tanító, magyarkéri lakos részére 1909. évre 200 korona nyugdíjpótló államsegély utalványoztatott. — *Pohlinger Mária* és *Reitberger Rozália* nagymányoki rk. szerzetes tanítónők fizetésének 700—700 koronára való kiegészítésére 280—280 korona államsegély utalványoztatott.

Iskolalátogatás. A kir. tanfelügyelő megvizsgálta a paksi iskolákat, valamint a kajdaci, borjádi, kölesdi, gindicsalád-pusztai és a simonmajori iskolákat.

Iskolák bezáratása és megnyitása. A tolnai állami elemi iskola hatóságilag bezárattott, a szedresi és hozzá tartozó pusztai iskola pedig újból megnyitattott. Ezen bezáratás oka a vörheny betegsége.

Elutasított korpótlék kérvények. *Szalacsy István* váraljai ref. tanítót a miniszter III. korpótlék kérvényével elutasította, mert pótléka csakis 1910. szeptember 1-én válik esedékessé, *Polgár Ferenc* gyulai rk. tanítót, mert pótléka 1908. szeptember 1-én válik esedékessé, *Mertz Ede* nagy-szokolai és *Sikos Károly* tamási-ág. ev., valamint *Rott József* dunakömlődi rk. tanítót, mert ezek még csak az 1893. évi 26. t.-c alapján élveznek korpótlékokat.

Tanítók korpótléka. Ujabbban a következő tanítók kaptak még korpótlékokat 1908. október 1-től kezdve 100 koronát *Bence Sándor* bölcskei rk., *Dely Gyula* bölcskei ref., *Dudás Gyula*, *Mezey János*, *Névery Endre*, *Hótay Lajos*, *Jéhn Győző*, *Néveryné Eichmüller Emilia*, *Keller Vilmos*, *Csekey Károly* és *Molnár Juszta* dunaföldvári rk., *Kronberber Ignác* és *Lantos Simon* dunaföldvári izr., *Hammer József* györkönyi ág. ev., *Fazekas Pál* és *Südi Zsigmond* madocsi ref., *Haiszer Henrik* és *Rein János* paksi ág. ev., *Szirtes Hsigmond* és *Grün Jakab* paksi izr. tanító.

Tanítóválasztás. A kocsolai rk. iskolánál ujonnan szervezett IV. tanítói állomásra *Perényi Hugó* választott meg.

A korpótlékok kintalása. A korpótlékokról szóló utalvány értesítéseket a kir. tanfelügyelő közvetítésével f. hó 16-án gróf *Apponyi Géza* főispán ur már kiadmányozta, így az utalványok rövid idő múlva megérkeznek az iskolaszéki elnökökhöz.

Ingyen tanszerek. A pálfai rk. iskola részére ingyen tanszerek engedélyeztetettek.

Államsegély átutalás. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter *Csarnay Fidia* és *Tóth Mária* bonyhádi szerzetes tanítónők alkalmazását tudomásul vette s a 280—280 korona államsegélynek részükre való kifizetését megengedte.

Névmagyarosítás. *Tometits László* máslonyi rk. tanító nevének Mészárosra való változtatását kérelmezte. E hazafias cselekedetet több tanító is követhetné, mert még mindig sok az idegen nevű.

Nyilvánossági jog. A vallás- és közoktatásügyi miniszter a bonyhádi ág. hitv. ev. gimnázium V., VI. és VII. osztályainak az 1908—9. tanévre a nyilvánosság jogát megadta.

Törvény a kisdodóvintézetekről. A kisdodóvintézetekről törvényjavaslat készül, annak keretében fog az óvónők fizetése renezeitni.

KÖZGAZDASÁG.

— **Az új ipartörvénytervezet.** *Szterényi József* kereskedelemügyi államtitkár, a Magyar Jogászegyesületben nagy vonásokban ismertette az új ipartörvény-tervezetnek legfontosabb részeit. Bizonyítani kívánta, miszerint az új ipartörvény a modern jogszolgáltatás és a gyakorlati kívánalmak szellemében alkotott meg. A kollektív szerződés, a vándoripar, az alkalmazottak jogállása képezi különös gondoskodás a tárgyát az új törvénynek. Figyelmet kívül nem hagyja fejlődő gyáripárunk kívánalmait, a kisipart kellő támogatásban és védelemben részesíti. Kétségtelenül nagy koncepciójú mű, mely teljes elismerést érdemel és ha tekintetbe vesszük, mily nehéz helyzete volt kereskedelmi kormányunknak, midőn egy fejlődésben levő és gyermekkorát élő ipari társadalom törvénykönyvét megalkotta, elég szerencsésnek nevezhetjük a megoldást. Nem tagadható és a tárgyilagosság szempontjából is kiemelendő, hogy nem az egész ipari és kereskedelmi társadalmunk tetszésével találkozott az új törvénytervezet. A kereskedők jó része és a kereskedelmi alkalmazottaknak úgy számszerint, mint kvalitatíve tekintélyesebb része, a pénzügyi tisztviselők felette sérelmesnek találják a törvénytervezet rájuk vonatkozó részét. De remélhető, hogy a képzelt és tényleges sérelmek, melyek máris beható vizsgálat tárgyát képezik, a miniszterium és a szakbizottságok által adandó véleménynyezés után megfelelő módon fognak orvosoltni.

— **A magyar járadékértékek hanyatlása.** Az elmúlt hetek háborús hírei ismét tanujelét szolgáltatottak tőkeszegénységünknek, amennyiben ezen hírek nyomán oly óriási mértékű visszarámlását a papíroknak tapasztathattuk, nemcsak a budapesti és wieni tőzsdén, hanem az összes kontinentális piacokon is, amelyre példát tőkeeros országokban, még a legnagyobb politikai rázkódásoknál sem észlelhetünk. Nem csodálható azonban e körülmény, ha tekintetbe vesszük, hogy úgy államkibocsátványaink, mint magánintézeteink emissióinak 70 %-a külföldi tőkészek kezében van. Különös hitelviszonyok azok mindenesetre, amelyek egész monarchiánkat, de kiváltképen hazánkat jellemzik, mert hiszen még normális körülmények között sem bírjuk elérni azt, hogy a külföldi hitel bizalmát kinyerjük. A mostani háborús izgalmak mindenesetre nagyban hozzájárultak ahhoz, hogy azt a kis szilárdulást, melyet érteink a külföldi piacokon évtizedek fáradságos és peccületes munkájával kivívtak magunknak, meggyöngítsék. Kétszeresen érezzük a külföld bizalmának elfordulását most, midőn arról van szó, hogy pénzügyi karmányzatunk a közel jövőben kikocsajtható 46 millió korona-járadékot erős és stabil kezekbe elhelyezze. Természetesen ilyen előzmények után, az új járadék sem árfolyam, sem elhelyezés szempontjából sikerrel nem kecsegtet s éppen ezért nem járadék, hanem kincstári utalványok kibocsátása által szándékozik a kormány ezen szükségletét kielégíteni.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Tudósítóinkat, külföldi dolgozóitársainkat tisztelettel kérik, hogy a karácsonyi számba szánt közleményeiket legelőbb szerdén délig beküldeni sziveskedjenek, mivel lapunk a karácsonyi ünnepek miatt hamarabb jelenik meg.

S. K. Sárszentlőrinc. Mit gabona? — Gyöngyszem! Hálá: köszönet.

Dr. L. D. né Dunaföldvár. Kedves figyelem, így már megbocsátunk a férje ura lusta muzsájának. Express nélkül is mindig korán érkezik.

Dr. K. I. Pécs. Hálás köszönet.

H. I. Pécs. Levelet irunk.

P. I. Nyiregyháza. Az ünnepek alatt levél megy. Addig is nagyon köszönöm a tárcát is, meg a portrét is.

V. F. Gy. Nak. Hálás köszönet. A másik sem vészett el. Jönni fog.

Találmányok

szabadalmazása, vagy értékesítése előtt úgy Magyarországon mint bármely külföldi államban, forduljon a

„Szabadalmi Ujság“

szervezettségéhez Budapest, VII. ker., Erzsébet-körút 26. Kérje a „Szabadalmi Ujság“ ingyen mutatvány-számát. 9-20

Üzlet megnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, miszerint Szekszárdon, Széchenyi-utca 140. szám alatt (volt Martin-féle ház) a mai kornak megfelelő

butor üzletet

nyitottam.

Raktáron tartok legújabb divatu, szolid kidolgozású butorokat igen jutányos áron.

Egyben felhívom a nagyérdemű közönség szíves figyelmét ugyanazon házban levő **asztalos-műhelyemre**, hol minden igényeknek megfelelő modern butorok elkészítését bármely rajz után elfogadom.

Kivánatra tervekkel szívesen szolgálok.

Főtörekvésem olcsó árban jó minőségű butort szállítani.

Midőn ezt a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozom, kérem szíves pártfogását.

124-908.

Kiváló tisztelettel

Laskó Károly

asztalos és butorraktáros,

30-52

Ideális arcz-erőme a zsirtalan

DIANA ARCZKENŐCS

nappali használatra.

Az arcznak üde színt kölcsönöz és azt bársonypuhává teszi.

Éjjeli használatra a zsírszerű

DIANA ARCZKENŐCS

szeplő, májfolt és mindennemű arc-tisztálanság ellen.

Ára 1 korona.

Diana szappan 70 fillér.

Diana hölgypor 1 kor.

Kapható:

Szeghy Sándor gyógyszer-tárban Szekszárdon. 23-26

Legszebb karácsonyi és ujévi ajándékok

Íróasztalokra legfinomabb és legújabb tentatartók, gyufa'artók, dohányzó készletek, gyertyatartók, albumok, levélnyomók, levélpapírkülönlegességek, naptárak és más legdivatosabb dísz tárgyak nagy választékban és jutányos áron kaphatók a ::

Molnár-féle nyomdai műintézet r.-t.
könyv- és papírkereskedésében Szekszárdon, Kaszinó-bazár

IMAKÖNYVEK

remek kivitelben, legolcsóbb árban szerezhetők be.

A Molnár-féle könyv- és papírkereskedésében Szekszárdon.

FUSZ FERENCZ

üveg- és porcellán kereskedő kéri a n. é. közönséget kibővített helyiségének megtökéltetésére.

1-3

Az eredeti **AFRANA** és **WETTINA**

varró- és műhímzőgépek

a jelenkor legtekélyesebb gyártmányai.

Singer családi, karikahajós, **Central-Bobbin** és iparos varrógépeink körforgó szerkezettel a legtartósabbak, miért is minden varrógépet **10 évi kezességet vállalunk.**

Kedvező fizetési feltételek!

Nagy varrógép- és kerékpárjavító műhely.

Használt varrógépeket becserélünk!

Tolnamegye legnagyobb gépraktára.

Alkatrészek az összes rendszerű varrógépekhez.

Szakértő műgépészünket kivánatra bárhova vidékre is kiküldjük.

MÜLLER TESTVÉREK

varrógép, kerékpár és gazdas. gépraktárban

Szekszárd, Kaszinó-bazár.

Fióközletek: Dunaföldvár, Bonyhád.

99-908

36-52

Beszélőgépek

(grammophonok)

és hanglemezek, a legjobb felvételek, nagy választékban, részletfizetésre is.

Tökélyes

Nyílt-tér.

„Az Angol Szabóhoz“

„Tele van a város Mikádó-kabáttal,“ dallamára.

Tele van a város Mikádó-kabáttal,
Bondy Lipót angol szabó meleg ruhájával,
Nem fázunk alattuk, nem vacog a fogunk,
Addig vegyünk, míg kapunk, hogy el nem maradjunk.

De van ottan más is, nem csak jó Mikádó,
Smókingöltöny, gyermekruha, divatmellény olcsó
Kapni ottan nagyon, kövérnek, soványnak.
Fiatal, öregnek, szökének, barnának.

Itt van a karácsony az öröm ünnepe,
Kicsinynek és nagyoknak egyaránt kedverce,
Nosza pajtás rajta a Garay-térre,
Az „Angol szabó“-nak fényes, diszes üzletébe.

Ez aztán egy üzlet, ez Szekszárdra való,
Hol eddig hiányzott a divat mutató.
„Angol szabó“ most az, kit meg kell becsülnünk,
Tőle minden ruhaszükségletet beszerezünk.

Óvás!

Ideg betű férjem adóságait többé ki nem
fizetem, felhívom ezuton is mind azokat, kikhez
férjem kölcsönért vagy áru hitelért fordul, hogy
neki ne hitelezzenek, mert az általa csinált adó-
ságokat kiegyenliteni nem fogom.

Öcsény, 1908 december 15.

Idősb. Hamar Györgyné
szül. Berényi Julianna

* E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelőséget a szerk.

2. sz. biz. 1908.

Hirdetmény.

Regöly község telekkönyvi betéteinek szerkesztésére ki-
rendelt bizottság közhírré teszi, hogy az 1886: XXIX., 1889.
XXXVIII. és az 1891: XVI. t.-cikkben előírt helyszíni eljárás
véget és pedig egyelőre csupán az azonosító 1908. évi
december hó 30. napján az azonosítás befejezte után pedig a
bizottság a községben megjelenend.

Ennélfogva felszólítanak:

1. mindazok, akik a telekjegyzőkönyvben előforduló
bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni,
hogy a bizottság előtt a kitűzött határnapon megkezdendő
eljárás alatt jelenjenek meg és előterjesztéseiket igazoló ok-
rataikat mutassák fel;

2. mindazok, akik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot
tartanak, hogy a tulajdonjog telekkönyvi bekebelezését a kitű-
zött határidőig a telekkönyvi hatósághoz intézendő szá-
advány útján kiesziköljék, vagy a telekkönyvi bekebe-
lezésre alkalmas okiratok alapján a telekkönyvi bejegyzés iránti
kérelmeik előterjesztése végett a bizottság előtt jelenjenek
meg, ha pedig telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik
nincsenek, az átírásra az 1886: XIX. t.-cz. 15-118 §-a
és az 1889: XXXVIII. t.-cz. 5., 6., 7. és 9. §-ai értelmében
szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igé-
nyeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, vagy oda hasna-
nak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás
létrejöttét a bizottság előtt szóval elismerje és a tulajdonjog
bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa mert különben jogaikat
ez uton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illeték-elengedés
kedvezménytől is elesnek; és

3. azok, akiknek javára tényleg már megszűnt köve-
telésre vonatkozó zálogjog vagy megszűnt egyéb jog van
nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyancsak az ily bejegyzésekkel
terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak tör-
lését kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánítsa
végett a kiküldött bizottság előtt jelenjenek meg, mert ellen-
esetben a bélyegmentesség kedvezménytől elesnek.

Tamási, 1908. évi december hó 9-én.

Saáry Ernő,
betétszerk. írnok.

Dávid Samu,
kir. betétszerk. bír.

Bencze József

bádogos, vízvezeték, fürdő- és klozett-
berendező.

Szekszárdon.

Raktáron tart kész fürdőkádakat
nagy választékban,

Üzlet:
Casinó-épület.

Raktár és műhely:
Béri Balog Ádám-u. 101.
(Saját ház.)

636 szám/végrh. 1908.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. törvény-
cikk 102. §-a értelmében eszettel közhírré teszi, hogy a pécsi
kir. járásbírósnak 1908. évi Sp. III. 944. a wieni cs. kir.
járásbírósnak Cb. IX. 99318 és a tamási kir. járásbírósnak
1908. évi Sp. II. 4702 sz. végzése következtében Dr. Frankl
Henrik pécsi és Dr. Fruchwirth Jenő tamási ügyvéd által
képviselet Wessely és Horváth pécsi, Oberoestriche Holz-
industrie Dambak Velke wieni és S. Storvalsser (hiv.) wieni
cégek javára 40 kor. 80 l., 44 kor. és 11 korona 12 fillér s
járuléka erejéig 1908. évi november hó 25-én fogatosi-
tott kielégítési végrehajtás útján le- és felülfogalt és 2210
koronára becsült következő ingóságok, u. m.: 1 kéri, gyors-
sajtó gép felszereléssel, üzleti állványok és áruasztalok nyil-
vános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a tamási kir. járásbírósnak 1908. évi
A. II. 405/4. sz. végzése folytán 40 korona 80 fillér, 44 kor.
és 11 kor. 12 fillér tőkekötvetelés, ennek 1908. évi lejáratok
hó és napjától járó 5, 6% kamatai, 1/2% váltódíj és eddig
összesen 81 korona 19 fillérben bírdíjlag már megállapított
költségek erejéig, Dombóváron (fóter) 17. sz. a. leendő meg-
tartására

1908. évi december hó 28. napjának d. u. 1 óra
határidőül kitűzettek és ahhoz a venni szándékozók oly meg-
jegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881.
évi LX. t.-c. 107. és 108 §-a értelmében készpénzfizetés mel-
lett, a legtöbbet ígérőknek, becsáron alul is eladatnak.

Amennyiben az eljáravezető ingóságokat mások is le-
és felülfogaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna,
ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek
javára is elrendeltetik.

Kelt Tamási, 1908. évi december hó 12. napján.

SOÓS,

kir. bírósági végrehajtó.

Karácsonyi és ujévi
ajándékok, játékok

legolcsóbban beszerezhetők

FEKETE HUGÓNÁL

Szekszárd, Kaszinó-bazár.

Villanyvilágítás bevezetése folytán fő-
lőslegessé vált

diszes és egyszerű
függő petroleum lámpák

Szekszárdon jutányos áron eladók.

Felvilágosítást ad e lap kiadóhivatala
és Pirnitzer-cég.

FRITZ L. GYULA

vas, szerszám és gazdasági gépraktára

Szekszárd, Dicienty-palota.

Ajánl karácsonyi és ujévi
ajándékoknak alkalmas és hasz-
nos tárgyakat, u. m.:

Konyhafelszerelési cikkeket

Valódi acél evőeszközöket

Alpaca kanalakat

Rézmoszarakat

Hus- és gyümölcsdaráló kész-
leteket

Decorált mosdóservizeket

valamint

Lüttichi vadászfegyvereket

Revorvereket

Asztalos-, lakatos- és

Kovács szerszámokat

Rudvasakat, tengelyeket

Kályhákat

Takaréktűzhelyeket

Továbbá gazdasági gépeket

Répa- és szecskavágókat

Szenkénegezöket

és a vasszakmába vágó összes cikkeket,
feltétlen pontos és megbízható kiszolgá-
lás mellett

Különféle acélkorcsolyák gyári árai mellett kaphatók.

1-3

FISCHHOF KÁROLY

fűszer-, rőfös- és rövidáru

CSÖDTÖMEGE

Szekszárdon,

míg a jelenlegi raktár tart, a legolcsóbb áron,
saját áron alul is eladatik.

Különösen alkalmas cselédség részére
karácsonyi és ujévi ajándékoknak

Kapható: Rőfösáruban: Siffon, vászon, kanavász, szövet, pargit, karton, damasztáru, asztalterítő, ágyterítő, függöny, *divatszövet*, férfiszövet, párna, inlet, posztó fej- és téli kendő, berliner kendő, selyemszövet és selyemkendő. — *Rövidáruban:* Trikotáru, harisnya, csipke, szalag, *himzés* és sok szátféle más áru.

Egy téli fejkendő 74 fillér darabja

„ trikoing 1 korona „

„ „ nadrág 1 „ „

Gyermek tricót, 40 fill.-től feljebb drbja

Pargit, 24 fill.-től feljebb rőfe

Selyemszövetek (parasztdivatáru) 1 kor.-tól feljebb rőfe

Nagy raktár fűszeráruban.

Temetkezési vállalat.

!! Szigoruan szabott árak !!